

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (освітній)
Кафедра	Теорії і історії мистецтв	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1-2

ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОГО МИСТЕЦТВА

Семестр I

1 вересня 2021 р. — 14 грудня 2021 р.

Викладач	Сушко Валентина Анатоліївна, доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри теорії і історії мистецтв (лекції) Найденко Вікторія Олександрівна, викладач (семінари)
E-mail	393570@ukr.net – Сушко В.А., viktorianaydenko@gmail.com – Найденко В.О.
Заняття	I тиждень: понеділок 16.20 — 18.05 лекції (Сушко В.А.) II тиждень: вівторок 13.00 — 18.05 семінари (Найденко В.О.)
Консультації	
Адреса	ауд. 205, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 8
Телефон	(057)720-23-47 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧАМИ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачами є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено – ІЗМ); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається – анонімні листи розглядатися не будуть; 3) прикріплені файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст – doc, docx, ілюстрації – jpeg, pdf*. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача.

Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультавання з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години. Можливе листування у Telegram та Viber.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. История зарубежного искусства/ Под. ред. Кузьминой М. Т., Мальцевой Н. Л. М.: Искусство, 1971 – 360 с.

2. Історія зарубіжного мистецтва: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.020205 за спеціалізацією «графіка», «станковий живопис», «монументальний живопис», «станкова і монументальна скульптура» та 6.020206 за спеціалізацією «Реставрація творів мистецтва» (освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»). Ч. 1. Мистецтво стародавнього світу. Ч. 2. Мистецтво Середньовіччя / Укладач: Сушко В.А.— Харків: ХДАДМ, 2018. — 27 с.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка.

Гаджети з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: MicrosoftWord.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» є набуття студентами системних теоретичних знань з розвитку архітектури та образотворчого мистецтва (графіки, монументального та станкового живопису та скульптури) від давнини до початку ХХІ ст.

Завданням вивчення дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» є набуття студентами усвідомлення специфіки різних видів образотворчого мистецтва, етапності розвитку мистецтва та особливостей стилів, видів та жанрів мистецтва.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: розуміння динаміки та особливостей зміни різних шкіл, стилів, течій у мистецтві Західної Європи від давнини до сьогодення; усвідомлення значення внеску у загальнолюдську спадщину творчих здобутків провідних представників різних шкіл, стилів, течій у мистецтві Західної Європи від давнини до сьогодення; уміння охарактеризувати основні твори провідних представників різних шкіл, стилів, течій у мистецтві Західної Європи від давнини до сьогодення.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається фаховим сприйняттям особливостей народних та авторських мистецьких практик.

Дисципліна вивчається протягом 1-го курсу (4 кредити ECTS, 120 навчальних години, в тому числі _ годин – аудиторні: 36 годин лекційних й _ годин семінарських занять, 4 годин консультацій та __ годин – самостійних). Всього курс має 4 модулі та 16 тем.

Семестр І: _ годин: 16 – лекції, 42 – семінарські заняття, __ – самостійна робота, _ годин — консультації.

І семестр:

МОДУЛЬ 1. Мистецтво Стародавнього світу.

Тема 1. Мистецтво епохи палеоліту, бронзи та заліза.

Тема 2. Мистецтво Давнього Єгипту та Межиріччя.

Тема 3. Мистецтво Давньої Греції.

Тема 4. Мистецтво Давнього Риму.

МОДУЛЬ 2. Мистецтво Європи IV – XVI ст.

Тема 5. Візантійське мистецтво.

Тема 6. Дороманське та романське мистецтво. Готика.

Тема 7. Італійське Відродження.

Тема 8. Північне Відродження.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних, семінарських та контрольних занять. Самостійна робота студента спрямована на завершення семінарських завдань. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за семінарськими темами дисципліни.

Система оцінювання має накопичувальний характер, а саме отримання певного балу за кожну тему дисципліни (семінар, контрольна).

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для отримання заліку необхідним є пройти проміжний контроль у формі поточної перевірки процесу самостійної роботи, а також виконання контрольних робіт. Накопичувальний мінімальний бал складає 40.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять студентам необхідно вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності студент має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім заліку).

Заохочується власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

- студент повинен виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану;
- в обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом;
- у разі неможливості з поважних причин відвідати заняття проінформувати викладача;
- якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та у день консультації відповісти тезово на ключові питання з теми;
- студент повинен брати участь у семінарах, виконати тестовий контроль та інші роботи, що визначені робочим планом навчальної дисципліни;
- обов'язком є присутність студента на проміжному контролі та заліку.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час проміжного контролю помічено списування, студент втрачає право отримати бали за тему і складає її під час заліку, отримуючи не більше 50% балів від максимальних за цю частину.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

<http://www.etnolog.org.ua>

<http://ethnology.lviv.ua>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
07.09.	1	семінар	Мистецтво епохи палеоліту, бронзи та заліза.	6	Доповідь	Семінар
13.09.	1	лекція	Мистецтво епохи палеоліту, бронзи та заліза.	2		Лекція
21.09.	2	семінар	Мистецтво Давнього Єгипту та Межиріччя.	6	Доповідь	Семінар
27.09.	2	лекція	Мистецтво Давнього Єгипту та Межиріччя.	2		Лекція
05.10.	3	семінар	Мистецтво Давньої Греції.	6	Доповідь	Семінар
11.10.	3	лекція	Мистецтво Давньої Греції.	2		Лекція
19.10.	4	семінар	Мистецтво Давнього Риму.	6	Доповідь та тестування	Семінар
25.10.	4	лекція	Мистецтво Давнього Риму.	2		Лекція.
02.11.	5	семінар	Візантійське мистецтво.	6	Доповідь	Семінар
08.11.	5	лекція	Візантійське мистецтво.	2		Лекція
16.11.	6	семінар	Дороманське та романське мистецтво. Готика.	6	Доповідь та тестування	Семінар
22.11.	6	лекція	Дороманське та романське мистецтво. Готика.	2		Лекція
30.11.	7-8	семінар	Італійське Відродження. Північне Відродження.	6	Доповідь	Семінар

06.12.	7	лекція	Італійське Відродження.	2		Лекція.
13.12.	8	лекція	Північне Відродження.	2	Доповідь та тестування	Лекція.
		Залік				

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Доповідь на обрану тему з переліку запитань	0-5
2	Доповідь на обрану тему з переліку запитань	0-5
3	Доповідь на обрану тему та тестування з мистецтва Давньої Греції	0-5
4	Доповідь на обрану тему з переліку запитань	0-5
	Модульна контрольна робота №1	0-25
5	Доповідь на обрану тему з переліку запитань, тестовий контроль по Візантійському мистецтву та перегляд відеоматеріалу	0-5
6	Доповідь на обрану тему з переліку запитань та перегляд відеоматеріалу	0-5
7,8	Доповідь на обрану тему з переліку запитань та тестовий контроль на тему Відродження	0-10
	Модульна контрольна робота №2	0-25
	Залік	10
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–30	
A+	20	30	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	27–29	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	26	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	20–25	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	10–19	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	6–9	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням

Е	1–3	1–5	Аспірант в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

Оцінюванню підлягають завдання семінарських занять та виконання контрольних робіт. У результаті виставляється загальна оцінка з кожної теми.

Оцінка за семінарські заняття (за кожну тему) складає 0-5 балів. Тестовий контроль оцінюється у 25 балів. Загальна максимальна кількість за модуль – 45 балів. У випадку, коли завдання до семінарських занять виконуються несвоєчасно без поважної на те причини, максимальна оцінка за тему знижується і складає 5 балів.

В оцінці теоретичних знань студентів враховуються такі моменти: достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна); ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, законами, правилами; зрозумілість основного завдання запитання; логічність викладу матеріалу; обґрунтованість основних положень власних міркувань; уміння інтегрувати та диференціювати знання.

Максимальна оцінка за дисципліну складає 100 балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Аалтонен Г. Історія архітектури [пер.з англ.. М.Кошкіна]. Х.: Фактор, 2012. 256 с.
2. Айзексон В. Леонардо да Вінчі. Київ: Наш формат, 2019. 488 с.
3. Басанець Л. В., Маслова Т. М. Скульптурні образи античності і «Нового часу»: міфологія та історія. Частина 1. Античність: наочно-методичний довідник для викладачів та здобувачів вищої освіти ОС «бакалавр» 2 – 4 років навчання з дисципліни «Теорія і практика малюнку». Одеса: ДЗ «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського», 2020. 63 с.
4. Безклубенко С. Д. Всезагальна теорія та історія мистецтва. К. : Б. в., 2003. 261 с.
5. Березіна І. В. Історія зарубіжного мистецтва : навч. посіб. для студентів мистец. спец.; М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Кам'янець-Подільський : Сисин О. В. : Абетка, 2015. 75 с.
6. Вельфлін Г. Искусство Италии и Германии эпохи Возрождения / пер. с нем. Л., 1934.
7. Виникнення орнаменту і класифікація орнаментальних мотивів. Вип. І. / Укл. Г.Г.Стельмашук. Львів, 1993.
8. Виппер Б.Р. Введение в историческое изучение искусства. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Изобраз. искусство, 1985. 288 с.
9. Всеобщая история искусств/ Под ред. Виппера Б. Р., Веймарна Б. В. и др. М.: Искусство, 1956. 930 с.
10. Гомбрих, Эрнст. История искусства. Любое издание
11. Горбик О. О. Історія світової середньовічної архітектури. Частина 1: Християнське храмування пізньоримської імперії (I–V ст.). Архітектура Візантії (V–XV ст.). Архітектура Кавказу (Грузії та Вірменії, V– XIII ст.) Київ : Фенікс, 2015. 224 с.
12. Дмитриева Н. Краткая история искусств, М.: Издательство «АСТ-Пресс Галат», 2000. 624с.

13. Замаровський В. Спочатку був Шумер /Пер. зі словац. К.: Думка, 1983. 272 с.
14. Історія українського мистецтва. Т. 1. Мистецтво найдавніших часів та епохи Київської Русі.– Київ, Головна редакція Української радянської енциклопедії, 1967.
15. Історія українського мистецтва. Т. 2. Мистецтво XIV – першої половини XVII ст.– Київ, Головна редакція Української радянської енциклопедії, 1967.– 472 с.
16. Історія українського мистецтва. Т. 4. Кн. 1. Мистецтво кінця XVIII – першої половини XIX ст. – Київ, Головна редакція Української радянської енциклопедії, 1969. 436 с.
17. Історія українського мистецтва. Т. 4. Кн. 2. Мистецтво другої половини XIX ст. – Київ, Головна редакція Української радянської енциклопедії, 1970. 364 с.
18. Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу. – К.: Либідь, 2000. 457 с.
19. Конопльова О. В. Мистецтво, архітектура та містобудування Західної Європи доби Відродження : навчальний посібник / О. В. Конопльова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х. : ХНАМГ, 2013. 162 с.
20. Куліш О. Історія зарубіжного мистецтва. ЧНУ ім. Б. Хмельницького 2015 р. 276 ст.
21. Лісовий І. А. Античний світ у термінах, іменах і назвах: Довідник з історії та культури Стародавньої Греції, Риму. - Львів, 1988.
22. «Малая энциклопедия искусств» – *все тома сериш.*
23. Моран, де Анри. История декоративно-прикладного искусства. М., 1982.
24. Панфілова О. Г., Рублевська Н.В., Тарасюк І.І. Історія зарубіжного мистецтва: навчально-методичний посібник. Ч. 1. Тернопіль : [Вектор], 2016. 171 с.
25. Помнікі мастацкай культуры Беларусі / Б.А.Лазука, Л.Я.Агеева, Дз.Я.Баброўскі і інш. – Мінск, «Беларусь», 2012. 416 с. : іл.
26. Сак Л.М., Федорук О.К. Зарубіжне мистецтво. К.: Радянська школа, 1980. 143с.
27. Степанова О. В музеех світу. К.: Артанія Нова, 2004.
28. Фартінг Ф. Історія мистецтва. Х.: Віват, 2019. 576 с.

Додаткова:

29. Акимова Л. И. Искусство Древней Греции: Классика. СПб.: Азбука-классика, 2007. 464 с.
30. Декоративно-прикладне мистецтво / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич. Львів : Світ, 1992. 271с.
31. Декоративно-ужиткове мистецтво : Слов. Т. 1. А - К / Я. П. Запаско, І. В. Голод, В. І. Білик, Я. О. Кравченко, С. П. Лупій, Ф. П. Любченко, І. А. Мельник, Чарновський , Р. Т. Шмагало; ред.: Я. П. Запаско; Львів. акад. мистец. Наук.-дослід. сектор. Каф. історії і теорії мистец. Л. : Афіша, 2000. 366 с.
32. Декоративно-ужиткове мистецтво : Слов. Т. 2. Л - Я / Я. П. Запаско, І. В. Голод, В. І. Білик, Я. О. Кравченко, С. П. Лупій, В. Ф. Любченко, І. А. Мельник, О. О. Чарновський, Р. Т. Шмагало; ред.: Я. П. Запаско; Львів. акад. мистец. Л. : Афіша, 2000. 399 с.
33. Гловацька К. Міфи давньої Греції. К.: Веселка, 1977. 196 с.
34. Закович М. М. Культурологія: українська та зарубіжна культура: навч. посіб. / М. М.Закович. К.: Знання, 2004. 567 с.
35. Искусство стран и народов мира: в 5 т. М., 1962, 1965, 1971, 1978, 1981.
36. История искусства зарубежных стран. Средние века, Возрождение: уч. / под ред. Ц. Нессельштраус. М., 1982, 2003.
37. Лихачева В.Д. Искусство Византии IV – XV вв.– Л.: Искусство, 1986.– 2-е изд., испр.– 310 с. с ил.

38. Любимов Л. Искусство Древнего мира. Книга для чтения, М.: Просвещение – 1980 – 320 с.
39. Полікарпов В. С. Лекції з історії світової культури. К.: Знання, 2000. 359 с.
40. Чумаченко Б. М. Вступ до культурології античності. Стародавня Греція: Навч. посіб. К.: Видавничий дім "КМ Академія", 2003. 100 с.